

**APSTIPRINĀTI LIZDA VII KONGRESA 2. DAĻĀ,
03.10.2020.**

*Apstiprināti virzīšanai uz LIZDA VII Kongresa 2. daļu
LIZDA Padomes 16.09.2020. sēdē un LIZDA Valdes 16.09.2020. sēdē*

**LATVIJAS IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES DARBINIEKU
ARODBIEDRĪBAS**

DARBĪBAS PAMATVIRZIENI 2020. - 2025. GADAM

Rīcības programmā apkopoti galvenie mērķi, uzdevumi, kurus plānojam sasniegt līdz Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības VIII Kongresam.

Mūsu uzmanības centrā ir arodbiedrības biedrs, viņa interešu pārstāvēniecība un tiesību aizstāvība. Nākošajam periodam tiek izvirzīti šādi darbību raksturojoši atslēgas vārdi:

- PIEDERĪBA UN SOLIDARITĀTE
- TIESISKĀ AIZSARDZĪBA
- KVALITĀTE
- SADARBĪBA

Vēlamā situācija LIZDA 2025.gadā

- Izglītības un zinātnes nozarē strādājošie arodbiedrības biedri jūtas piederīgi organizācijai, izprot tās darbības būtību un nozīmi. Arodbiedrības biedru vidū valda aktīva līdzdarbība, savstarpējs atbalsts, interešu, uzskatu, mērķu kopība un rīcības saskaņotība, lai solidāri paaugstinātu izglītības un zinātnes nozarē strādājošo profesionālās dzīves kvalitāti.
- Izglītības sistēmā un zinātnē nodarbinātie arodbiedrības biedri jūtas tiesiski aizsargāti savā profesijā un apzinās, ka saņems nepieciešamo atbalstu.
- Izglītības un zinātnes nozarē nodarbinātajiem ir atbilstoša kvalifikācija, kompetences un materiālais nodrošinājums, lai sasniegtu profesionāli augstus rezultātus savā darbā.
- Profesionālas sadarbības un cieņpilna sociālā dialoga rezultātā tiek sasniegti arodbiedrības kopīgi izvirzītie mērķi.

1. Piederība un solidaritāte

- 1.1. Sekmēt biedru aktīvu iesaisti arodbiedrības darbībā, veicināt pilsoniskās apziņas veidošanos un izpratni par biedru aktīvas līdzdalības nozīmi organizācijas kopējo mērķu sasniegšanā un ietekmes stiprināšanā.
- 1.2. Iesaistīt arodbiedrībā jaunus biedrus un organizācijas. Popularizēt arodbiedrības ideju skolēnu, profesionālo skolu audzēkņu un studentu vidū. Īpašu uzmanību veltīt jauno pedagogu un zinātnieku iesaistīšanai arodbiedrībā. Atbalstīt Jauno pedagogu padomes darbību.
- 1.3. Sniegt materiālo palīdzību arodbiedrības biedriem nelaimes un citos sarežģītos dzīves gadījumos.
- 1.4. Piedāvāt arodbiedrības biedriem pakalpojumu un preču atlaižu sistēmu.
- 1.5. Piederība LIZDA un savstarpējā solidaritāte ir arodbiedrības pamatvērtības, kas paaugstina nozarē strādājošo profesionālo dzīves kvalitāti.

2. Tiesiskā aizsardzība

- 2.1. Regulāri analizēt saņemtos likumprojektus, citus normatīvo aktu projektus, Eiropas Savienības politikas dokumentus, kas skar darbinieku intereses, kā arī grozījumus esošajos. Sekot, lai tiktu ievērotas un apmierinātas arodbiedrības biedru ekonomiskās, sociālās tiesības un intereses, to nodrošināšanai tiktu izstrādāti un iesniegti grozījumi normatīvajos aktos.
- 2.2. Uzraudzīt, lai valstī tiktu pildīti spēkā esošie normatīvie akti un starptautisko institūciju rekomendācijas.
- 2.3. Sniegt konsultācijas arodbiedrību biedriem, veicinot darba strīdu efektīvu risināšanu, un nepieciešamības gadījumā pārstāvēt biedru intereses tiesā.
- 2.4. Sekmēt ģenerālvienošānās, vienošanos un darba koplīgumu noslēgšanu ar pilsētu un novadu pašvaldībām, izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju vadītājiem. Nepieļaut sasniegto darba tiesisko attiecību un garantiju līmeņa pazemināšanu.
- 2.5. Risināt jautājumus par izglītības un zinātnes nozarē nodarbināto darba samaksas paaugstināšanu un slodzes veidošanās principu pilnveidošanu.
- 2.6. Piedalīties pedagogu un zinātnieku darba samaksas modeļa pilnveidē un īstenošanas uzraudzībā. Panākt pedagogu darba samaksas pieauguma grafika izpildi un atalgojuma sistēmas pilnveidošanu augstākajā izglītībā un zinātnē nodarbinātajiem.
- 2.7. Prasīt turpmāku minimālās darba algas valstī paaugstināšanu un rosināt valdību un Saeimu atbalstīt darba ņēmējam labvēlīgas nodokļu vides veidošanu, samazinot nodokļu kopapjomu darbaspēkam.
- 2.8. Uzturēt prasību par sociālā atbalsta programmas turpināšanu un saņēmēju loka paplašināšanu.
- 2.9. Rosināt nacionāla līmeņa vienošanās noslēgšanu starp LIZDA, Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Pašvaldību savienību un Latvijas Izglītības vadītāju asociāciju par nacionālā līmeņa Izglītības attīstības padomes izveidi.
- 2.10. Izmantot streiku kā galēju līdzekli, ja nav panākta vienošanās un samierināšanās kolektīvajā interešu strīdā. Streika un akciju norises atbalstīt no LIZDA Streiku fonda līdzekļiem.

3. Kvalitāte

- 3.1. Iesaistīties vispārējās, profesionālās, augstākās izglītības un zinātnes kvalitātes uzlabošanā valstī, tādējādi veicinot izglītības un zinātnes konkurētspējas palielināšanos.
- 3.2. Prasīt darba devējiem un valdībai nodrošināt cienīgus darba apstākļus pedagogiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un tehniskajam personālam (taisnīgs atalgojums, droša darba vide, sociālā aizsardzība). Mazināt birokrātisko slogu pedagogu un zinātnisko darbinieku ikdienas darbā.
- 3.3. Panākt, lai tiktu nodrošināta pietiekama atbalsta personāla pieejamība, kvalitatīva un iekļaujoša izglītības procesa nodrošināšanā.
- 3.4. Veicināt profesionālās pedagogu atbalsta sistēmas izveidi nacionālajā līmenī.
- 3.5. Stiprināt pedagogu un akadēmiskā personāla profesionālo autonomiju un mācīšanas brīvību. Sadarbībā ar citiem sociālajiem partneriem veicināt pedagogu un akadēmiskā personāla profesijas prestižu.
- 3.6. Nodrošināt arodbiedrības biedrus ar informāciju par aktualitātēm izglītības un zinātnes nozarē. Informēt un izglītēt biedrus un sabiedrību par arodbiedrības darbību, nozares problēmām un to risināšanas iespējām Latvijā un citās valstīs, balstoties uz Pasaules Izglītības darbinieku arodbiedrības (EI), Eiropas Izglītības darbinieku arodbiedrības (ETUCE) un citu starptautisku organizāciju izstrādātiem un apkopotiem materiāliem.
- 3.7. Veicināt dalīborganizāciju un arodorganizāciju priekšsēdētāju izpratni par darba tiesību aspektiem, sekot drošas darba vides nodrošināšanai izglītības iestādēs, zinātnes

institūcijās un piedalīties taisnīga atalgojuma sadales principu ievērošanā darba kolektīvā.

- 3.8. Nodrošināt arodbiedrības vēlēto vadītāju un darbinieku mācības visos līmeņos, pieredzes apmaiņu, pilnveides kursus un seminārus.
- 3.9. Veikt pētījumus un organizēt konferences par aktuāliem izglītības un zinātnes jautājumiem.

4. Sadarbība

- 4.1. Uzturēt aktīvu sociālo dialogu ar Izglītības un zinātnes ministriju, citām ministrijām, Latvijas Republikas Saeimu, Latvijas Pašvaldību savienību, pašvaldībām un citiem sadarbības partneriem. Pārstāvēt LIZDA biedru intereses, izmantot tādas darba formas kā dialogu, diskusiju, darba koplīgumu, vienošanās un citas.
- 4.2. Regulāri paust savu viedokli Saeimas komisijās, frakcijās, Ministru kabineta sēdēs, Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes sēdēs, sadarbojoties ar politiskajām partijām, kā arī paust viedokli sabiedriskajos medijos un sociālajos tīklos.
- 4.3. Turpināt sadarbību ar:
 - nozares pārvaldes institūcijām, izglītības un zinātnes iestāžu administrācijām, novadu un pilsētu pašvaldībām,
 - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību (LBAS), citu nozaru arodbiedrībām un nevalstiskajām organizācijām jautājumos par arodbiedrības biedru darba samaksu, sociālajiem un ekonomiskajiem jautājumiem,
 - Latvijas Izglītības vadītāju asociāciju (LIVA), pedagogu profesionālajām asociācijām,
 - Rektoru padomi, Latvijas Zinātņu akadēmiju, Latvijas Studentu apvienību, Latvijas Jauno zinātnieku apvienību, Latvijas Universitāšu asociāciju un citām ar augstāko izglītību un zinātnei saistītām organizācijām.
- 4.4. Pilnveidot sadarbību ar izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrībām ārvalstīs.
- 4.5. Sekmēt un attīstīt arodbiedrības biedru sadarbību pirmorganizāciju, arodorganizāciju līmenī un starp visiem izglītības un zinātnes nozarē strādājošajiem, lai izjustu savstarpēju atbalstu, kopību un vienotību.

